

POKROK

PUBLISHING CO.

vydává
POKROK ZÁPADU
a místní vydání

v Oretu pro Baline okres, Neb., ve
Schuyler a Clarkson pro Colfax okres,
Neb., ve Wilson, Kana., pro stát Kan-
sas, v Cedar Rapids, Ia., pro stát
Iowa, v St. Paul a Minneapolis, Minn.,
pro stát Minnesota a v Tyndall, S. D.,
pro stát South Dakota a North Dakota.

Předplatné:

Pro Spojené Státy \$1.50. Pro Kanadu
\$2.00. Do Evropy \$2.50 ročně.

Zásilky peněz dají se pomocí pe-
něžních poukazů (Money Orders), ex-
pressních poukazů (Express Money
Orders), bankovních poukazů (Bank
Draft), anebo v registrovaném dopise.
Oznamujeme své přestěhování, ude-
jte starou i novou adresu.

Dopisy z kruhů čtenářstva ochotné
uveřejňujeme. Musí být slušné, psané
bez úmyslu někoho osobně poškodit a
podpísány plným jménem, ať již má
být v redakci staženo, anebo s dopi-
sem uveřejněno.

CHAS. C. BROWN & CO.
145

Možná, že za toho válečného
rozruchu někteří občané této
slavné republiky si ani nevypo-
mneli, že včera byla volba.

Některé americké firmy, jež
zahrnovány jsou objednávkami z
Evropy, skoro by ani neokouha-
ly a generálem Shermanem, že
"válka jest peklo".

Čteme-li "úřední zprávy" z
různých těch kapitolů světových
a bitvách mezi nepřátelskými ar-
mádami, skoro bychom souhlasili
s biblí, že "všichni lidé jsou blá-
bí".

Myšlenka, že v Americe někdo
by se "bál rakouských konsulů",
mohla vzniknouti jenom v při-
praženému mozku, a tak se na ten
"chytrý nápad" mezi krajanů
pohlíží.

Podle toho, jak někteří naši
páni kongresu slyší soudí o nepří-
pravenosti Spojených Států pro
válku, mexičtí bandité potřebo-
vali by si jen na nás dupnouti a
za měsíce by byli ve Washingtoně.

Jest pouze přirozeno, že na
prvním místě a nejvíce zajímají
nás příští osudy našeho národa,
ale zároveň musíme mít na zřeteli
všecky fáze a příčiny vál-
ky, máme-li získati správnou per-
spektivu a vyvoditi správné dů-
sledky z této veliké světové tra-
gedie.

Jest to věc svědomí každého
člověka a konečně každého časo-
pisu, s kterou stranou v přítom-
né světové válce sympatizuje,
ale ti naši lidé a listy, jejich sym-
patie podle všeho seklují se k
Němci, musí býti důsledni a
jest to jejich morální povinnost
sympatizovati také s nejnověj-
ším spojencem Německa a Rakou-
ska, Turkem, jehož zahnutá šavle
potřísňena jest krví statisíců po-
vražděných křesťanů.

Pan prezident Wilson, jenž ob-
čanům Spojených Států tak dů-
tklivě uložil neutralitu, nejenom
v činech, ale i v řečech, měl by
trochu pamatovati německého
velevyslance Bernstorffa, jenž
zatím co zástupce ostatních vá-
lečných zemí uveřejňují pouze ú-
řední projevy svých vlád, neustá-
le má v novinách plno filipik a
polemik a u amerických Němců
stává se věštím "orákulem",
nežli sám pan prezident. Jest
dostí Američanů, jiné takový
druh neutrality se nelíbí.

Jak někteří američtí Němci
"dělají" k vůli tomu, že zdejší
veřejné mínění žlámek nesym-
patizuje s činem Viléma a
průběžným militarismem, skoro
se obávají, že se všichni odstě-
hují opět do "vaterlandu", jak
mle plavba na Atlantiku bude
vyvolána. A jak potom ve Spo-
jených Státech by to vypadalo,
až všechno "kultura" a "civiliza-
ce" vstane z sebu, když si do-
vede představit — my si a to
ani netroufáme domyslet!

Před několika týdny jsme na-
psali, že sympatizují s námi
snahy Česko-amerického výboru
pro ustanovení a podporu če-
ského národa v New Yorku, kte-
rý z prvního stadia volkých snů

vyšel na pole vydatné a prakti-
cké práce, již chápe vážně a o-
pravdově. Toho dalšího důkazem
jest, že v poslední době mezi
složenými příspěvky byly: Po
\$500 od p. E. V. Vosky a jeho
obchodního společníka p. Šidla a
jeden nejménovaný dárek přispěl
\$1,000. Tedy dva tisíce dolarů
od tří lidí, což je skoro tolik, co
až dosud se sešlo na celém našem
českém Západě, kde zámožných,
ba bohatých krajanů čítati může-
me na desítky tisíc, kde úroda sko-
ro všude letos byla nadprůměrná
a ceny plodin a všech farmár-
ských výrobků vysoké. Jednou z
příčin jest, že na Východě pracu-
jí skutečné spojenými silami, a
toho hledíme též docílit na našem
Západě!

Kanada jest hned za humny
Spojených Států, ale Němci tam-
ní jsou patrně jiného druhu nežli
Němci zdejší, což soudíme z ná-
sledujícího: Ve městě Berlin, v
provincii Ontario, založeném
Němci a kde dosud německý živel
silně převládá, sebráno bylo
\$100,000 pro kanadský vlastene-
cký fond, poměrně více nežli v
kterémkoliv městě kanadském a
pod prapory spojených přihlásilo
se poměrně více mužů, nežli z
kteréhokoliv města této britické
državy a ke všemu Berlínští po-
slali gen. Kitchenerovi následují-
cí kabelegram: "Němci si přejí,
aby militarismus v Německu byl
rozdržen a dobrý lid byl osvobo-
zen, tak aby mohl vybudovati
větší a lepší Německo." Doufá-
me, že nad touto "perfidní"
Němci kanadských žánků a
amerického Němce neranila úrtvi-
ce.

NĚMECKO — A PŮLMĚSÍČ.

Očekávané se stalo, mohlo by se
říci o válce, kterou bez nejmenší
příčiny Turecko začalo proti Ru-
sku. Vždyť k tomu cíli Německo
zorganizovalo tureckou armá-
du, evincilo ji svými důstojníky,
půjčovalo peníze zbankrotované
osmanské vládě, po celou řadu let
chystalo se postavit prokletého
vraha křesťanstva proti Rusku.
Že k tomu dojde, očekávalo se s
jistotou od vypuknutí války, a
však otázka jest, jak poslouží si
tím Turecko a jak si poslouží —
Německo.

V Americe kde kdo z germán-
ské kve, jenž dovede vládnouti
přem nebo otevřít hubu, od uni-
versitních profesorů až po takov-
é Matt Spadery v Omaze, kteří
jsou zrovna jako by se v kožích
vyvolili z Teutoburského lesa, há-
jí Německo, ale americké veřejné
mínění odpovídá: "Můžete o-
spravedlniti, co jste spáchali v
Belgii, v Belgii, jejíž neutralitu i
vámi zaručenou, jste porušili, je-
žli města jste spustožili, jejíž že-
ny a děti vraždili a zbylí oby-
vatelstvo vyvražtili z vlastní země
do země cizí? Vy snad můžete
ospravedlniti," odpovídá ameri-
cké veřejné mínění, "válku proti
Francii, proti Rusku, proti Anglii,
nikoli však vaši barbarskou,
vyhlazovací, loupežnou válku pro-
vyhlazovací, loupežnou válku pr-
ti Belgii".

Dnes, kromě zločinu svého v
Belgii, Německo musí ospravedli-
ňovati a hájiti více, musí osprave-
dlnovati a hájiti poštvaný prokle-
tého vraha křesťanstva proti křes-
ťanským národům.

Pravda, na straně spojené, ho-
duje "pohanský" Japan, avšak
Japan nikdy nevrátil křesťan-
ské obyvatelstvo jenom proto,
že bylo křesťanským; na straně
spojené bojují Indové, tedy o-
pět "pohané," ale oni nikdy ne-
vedli vyhlazovací válku proti
křesťanům jenom proto, že byli
to křesťané; na straně spojené
bojují afričtí Senegalové a Tur-
cosové, ale ještě jsme neslyšeli,
že by zabíjeli raněné, že jenom
němci barbari dělají, jak při-
slušné vypověděli jejich vlastní za-
jati vojáci, a i když toto Senega-
lové, Turcosové a Indové, dosta-
nou se do Německa, pochybujeme,
že budou loupati a pléniti a
páliti, že budou vražditi ženy a
dítě, že je budou mražit, ruce
jim usazovati, jako dělali němečtí
barbari Belgičanům, i chlapečům
desítiletým, kteří odepluli volati
"Ať žije Německo!"

Až dosud na této straně válce
posílalo se divy národů, ale pos-
e se jediné Němci vedli válku vy-
hlazovací, válku barbarskou. Ny-
ní příkry národ desátý a mluvíme
očekávati, že bude závoditi se
svým spojencem, Německem, a

slávu v "civilizovaném způsobu
vedení války." Pruská orlice mu-
si si dáti dobrý pozor, aby neby-
la zastíněna půlměsícem, prokle-
tým vrahem křesťanstva, zvláště
lidu slovanského.

Byli to Slované, zejména Polá-
ci, kteří zachránili Evropu před
půlměsícem, před mohamedán-
skou záplavou, dnes Německo,
Germani, zvou půlměsíc do Evro-
py! Až dosud hlásali Němci, že
oni s Rakouskem bojují za evrop-
skou kulturu a civilizaci — nyní
ukázali, jak té kultuře a civiliza-
ci rozumí!

Doufáme však, že tato válka
znamenatí bude nejenom pád pru-
šáckého militarismu a skutečné
obrození německého národa v du-
chu Goethe a Lessinga a obrození
Slovanstva v duchu Kol-
láry a Tolstého, ale že znamena-
tí bude také pád a konec Ture-
cka v Evropě.

POLSKÁ ŽALoba PROTI NĚMECKU.

Nedávno "Illinois Staats Zei-
tung" přinesl článek "Obrození
Polsky," který otiskly z něho čet-
né anglické časopisy. A v tom
článku zcela chladnokrevně a po-
kud se dalo souditi bez nejmen-
šího uzardění pisatele, bylo tvrže-
no, že jedním z nejmilovanějších
plánů Německa, jedním z
nejkrásnějších snů, jest obrození
Polsky, a bylo tam psáno, jak o
pět bude Polska velkou a slavnou,
až se Německo, porážkou
spojených, povede provést celý
ten obrovský plán! Nejmenom o
tom psáno bylo v tisku, ale ra-
kouští i němečtí velitelové zvě-
stovali velkou tu novinu Polá-
ckým v ruské tisk. Zdá se však, že
přece jenom nemělo to žádnou ú-
činek, a na Poláky se "líčí" ji-
nak.

"Gazeta Czenstochowska," ča-
sopis vydávaný v polské feči
Němci od té doby, co obsadili
Czenstochovu, uveřejňuje náse-
dující oznámení německého císa-
ře:

"Poláci, vy se pamatujte, jak
jedné noci zvony Svatogorského
kláštera se samy od sebe rozezv-
čely. Zhořší lid v tom vyčítal, že
zárak se stal. Bylo to moje roz-
hodnutí bojovati proti Rusku a
vrátiti Polsce její svaté državy a
sjednotiti ji s jedním z nejvíce
civilizovaných národů na světě, a
sice s Německem.

"Já měl krásný sen, Panna
Maria posla ke mně a nařídila
mi, abych zachránil její svaté o-
bydlí, které nebezpečí ohrožovalo.
Podívala se na mne se slzami v o-
čích a tak se stalo, že já poslechl
její božskou vůli.

"Vztejte toto, vy Poláci, a uvi-
tejte mě vojáky jako bratry a
spasitele. Vztejte, že ti, kdož jsou
se mnou, budou stěží odměněni
a ti, kdož jsou proti mně, zhynou.

"Se mnou jest Bůh a Svatá
Panna. Ona zdvihla mě Něme-
cka, aby zachránila Polsku."

Když se to čte v Americe, snad
se tomu lidé poněkud zasmějí,
té navštěvě "Svaté Panny" u ně-
meckého císaře, který lže jako
posledy od fronty k frontě, z
Francie do Belgie a z Belgie do
Východního Pruska a ruského
Polska a opět zpátky, a jest tož-
ko říci, kde jej "Svatá Panna",
zastihla, avšak kdo zná polský lid
ve vlasti, musí doznati, že naň ně-
mecký císař lže dobře.

Za to mezi vadělanými Poláky
toto nepodceňováné Hohenzollern-
ské pokřtětí musí vzbuditi
pouze hnus a odpor.

V třetím čísle "Free Poland,"
časopisu, z kterého odebírá otiskly
jeme polské žaloby proti Rusku,
jest stejné též žaloba proti
Prusku. Citován jest tam obažité
článek Casimira Gonského, vyná-
kajícího advokáta z Milwaukee, s
tamtím anglickým deníkem "Nen-
tinel," kde tři praxi:

"Prusko povstalo sledovala tisí-
mářský ruskas: zabíjeli polské
ho duha. K tomu cíli pruská
vláda potlačila polskou řeč a je-
ji odporovatí trestala vězením a
pokutou; ona potlačila a zakázala
veřejné nek-sunkromné schůze, v
nichž polské řeči mělo býti povolí-
váno, neb kterékoli jiné řeči,
když děl schůze měl býti polské-
ho rázu; ona zakázala vyučování
polské řeči, pro která státní
vlastní učitelstva utvářila
učitelství (náměstí však ještě u-
stí; zakázala dráždit nároky
polských poddaných, ať jest to
slovák nebo Běloch, on musí vy-
stati pádu svých předků pruské-
m poddaním za cenu utrácení

pruskou vládou; ona zakázala ná-
boženské vyučování polských dě-
ti v polské řeči, ona je vyhnala z
chrámů božích, když chtěly se
modlit v polštině; ona se pokou-
šela přinutiti je modliti se v ně-
mecké řeči, a když tyto statečné
dítky statečných rodičů odepluly
modliti se k jejich Bohu v každé
jiné řeči, nežli v té, kterou matka
je naučila, pruská vláda byla je,
některé z nich až k smrti."

Toto jest, ve stručných slovech,
hrozná žaloba polská proti Něme-
cku. Myslíme, že ty americké
časopisy, které otiskly onen člá-
nek o "Obrození Polsky" z "Illinoi-
s Staats Zeitung," měly by
otisknouti aspoň tento výňatek ze
článku ve "Free Poland."

PSYCHOLOGIE VOJÁKA.

"Nestřílejte na Srby," příka-
zovali prý někteří lidé v Čechách
vojáckým táhnoucím na jižní boji-
ště a jeden krajan z Chicago byl
pro těch pár slov neprozřetelně
pronesených krutě potrestán.
Každý Čech vedle svého čeství
eji též vědomí svého slovanství,
a ačkoli velikou závadou jest, že
Slované si vzájemně plně nerozu-
mí, vzte zapíráti, že třeba nejas-
ně, v nejširších vrstvách těch ná-
rodů, jest chápána idea všeslovan-
ská.

Zároveň však nikdo, jenž seho-
pen jest hlubšího přemýšlení, a
kdyby nebylo jiných ohledů, sot-
va by opravdově radil vojáku
táhnoucímu do bitvy, aby nestří-
lel na nepřítel, poněvadž jest
Slovanem, sotva by to radil v o-
čekávání, že voják jeho radou
bude se řídit. Dlužno tu vzíti v
úvahu psychologii vojáka na bi-
tevním čáře.

I kdyby voják šel do války s
nechtěl, ba s prvým úmyslem,
že v bitvě nebude střílet na ne-
přítele rassově příbuzného, vše-
cko se s ním změní, jakmile v zá-
kopech první koule kolem hlavy
um zasáhne. V tom okamžiku v
onom muži v druhých, nepřítel-
ských zákopech, vidí pouze něko-
ho, kdo jej chce zabít a mří a
střílí, jak nejlepe umí.

Že Čechové do této války nešli
s nadšením, o tom nebude sporu
nejmenšího, ani proti Němci,
kterí tak často bývají jmenováni
"odvčými" nepřáteli českého
národa, nebyli by šli s nadšením.
Čechové sice dovedou se statečně
potýkati, to dokázali na mnohých
bojištích, ale nejsou lidem bojov-
ným. Konečně ti mladí lidé, kte-
ří si "vojnu" vysluhují, mají v
sobě dosti toho vojenského du-
cha, ale jinak jest s rezervisty,
muži, kteří mají opustiti ženy,
dítě, řemesla a obelody, pole-
skoplená jejich potem.

Ti do žádné války nešli by s
nadšením, do žádné války, o které
by věděli, že není vedena pro
jejich životní zájmy, ať potom
byl by nepřítel Slovan nebo
German nebo lid pavidu román-
ského. A třeba že v každého to-
ho vojáka nemůžeme hledati hl-
boké národní uvědomění, tolik
každý ví, že vláda nebyla a není
spravedlivou vůči Čechům a že
nejde bojovati za životní zájmy
národa, za svůj rodinný krb.

Když však voják ocitne se na
bitevním čáře, prodělá již psycho-
logický proces, o němž se zmíu-
jeme a ta chvátá generálního štá-
bu rakouského o hrubosti če-
ských pluků, jak na jímnu boji-
šti, tak v Haliči, zvláště u Ko-
márnova a Tomašova, kde podle
všeho nejvíce českých vojáků ho-
jovalo, není žádnou smyšlenkou.

Není to poprvé, že Čechové se
bili pro rakousko-uherskou me-
narchii a již k vůli tomu měli
váleky nároky na spravedlnost
její, i když válčenosti možná. Vá-
ka tato může býti dlouhá, ale je-
stě nemůže trvati tak dlouho ja-
ko války v sedmáctém a osmá-
ctém století, neboť za sedm nebo
deset let lid by se vybi-
li nynějšími křesťanskými abranými.
Jak asi rakousko-uherská monar-
chie tentokráte odměnila by se
Čechům, kdyby z tohoto hrozně-
ho zápasu vyšla vítězná nebo
aspoň se zdravou káží? Čestí vo-
ják konají svoji předsouzenou
povinnost vůči rakouskému státu,
jsou nadšeni z toho chváleni, a
doufáme, že naši političtí vůd-
ové stejně svědomitě konají svoji
povinnost vůči českému národu.
Ta povinnost jest veledůležitá a
také Čechové zahrnují, dlo si
svých poměrů a okolností, mohou
býti prospěšní českému národu —
pomocí třeba jest uvědoměná orga-
nizace těchto sil, organizace práce,

POVINNOSTI REZERVISTŮ.

Asi před dvěma týdny byla v
novinách zpráva z New Yorku, že
prý v onom městě jest na půl mil-
ionu německých a rakouských
rezervistů, kteří zrovna hoří tou-
hou bojovati "za vlast a krále,"
ale není prý lodí na jejich převe-
zení. Velká Británie sice na ně-
jaký čas vzdala se pátrání po re-
servistech nepřátelských zemí na
neutrálních parnicích, ale brzy
poznala, že dopustila se chyby a
znova ohlásila, že zadržá a bude
internovati rezervisty, kteří v neu-
trálních parnicích jeli by na po-
moc jeim nepřítelům. A poně-
vadž Atlantický oceán jest velmi
nejistým pro německé a rakouské
lodi, snad těm německým a ra-
kouským rezervistům v New Yorku
ani nedostane se příležitosti
bojovati za světovou "kulturu"
a "civilizaci."

Ono jich třeba ani půl milio-
nu není, těch rezervistů v New
Yorku, snad zástupcem německé
a rakouské vlády záleželo na tom,
aby ta číslice vypadala hodně im-
posantní, ale také nebude sporu
o tom, že skutečně mnoho tisíc
bývalých rakouských a něme-
ckých poddaných bylo hotovo
vrátiti se pod prapory těchto ze-
mí. Jest však velmi pochybné, že
byla ta loajlnost a touha bojova-
ti a případně zemřít "za vlast a
krále," jež ozvaly se v prsou ra-
kouských a německých rezervistů
v Americe. Možná, že ta příčina
byla dosti prosaická.

Dle dopisů německých zdejší
mí krajanů od příbuzných z vlas-
ti, nabyl tam dosti půdy náhled,
že rakouští poddaní v Americe,
kterí plně nedostali vojenského
povinnosti v říši, tedy rezervisté,
"musí" se vrátiti a také úřední-
mi vyhláškami uveřejněnými v
některých časopisech v této zemi,
byli vyzýváni, aby své vojenské
povinnosti dostali. Že by se ně-
kdo "musel" vrátiti, jest ovšem
nesmysl, a e. k. úřady to dobře
věděly a v. Z Ameriky, dle smlo-
vy, kterou má s Rakouskem, m-
že býti vydán, kdo se dopustil
zločinu, a z působení této smlo-
vy jsou již vyjmuty zločiny poli-
tické povahy, ale nikoli ten, kdo
nedostal vojenského povinnosti.

Přes to však vláda rakouská,
stejně jako německá, má důklad-
ně "hlí" na rezervisty v cizině.
Dle zákona, platného v obou těch
zemích, vláda skonfiskovati může
majetek rezervisty, který by se
nevratil v pádu války a nedostal
své povinnosti. Mezi českými vy-
stěhovaleci jest jich třeba málo,
kteří ve vlasti majetek zanechali,
veliká většina našich lidí stěhuje
se nadobro, bez úmyslu vrátiti se
zpět, ale jest jich dosti mezi Slo-
váky, Chorvaty a Slovinci, mezi
nimiž často stěhuji se jenom mu-
ži, aby v cizině dosti si vydělali
na uplacení dluhu váznoucího na
jejich chudinských usedlostech.

Pro takové výzva rakouské vlády
byla ovšem věc velmi povážlivou
a netřeba se diviti, že mnozí ji u-
poslechli. Na příklad z některých
havířských osad v Pensylvánii
oznámeno, že nastal tam povážli-
vý nedostatek dříví, násled-
kem odjezdu četných rezervistů
do New Yorku, odkud měli býti
přepraveni přes Atlantický oceán,
ale nebyla to asi bojovnost,
která je přiměla k opuštění po-
krojného zaměstnání ani touha ze-
mřít "za vlast a krále," nýbrž
snaha zachrániti skrovné majet-
ky ve staré vlasti před vládní
konfiskací.

JAK BUDE PO VÁLCE?

Prozatím jest velmi málo vy-
hládek na brzké ukončení přítom-
ného světového zápasu, ale přes
to hodně se uvažuje mezi lidmi i
ve veřejném tisku, jak bude po
válce. Slyšíme, že v seutích ve
válce sděstuných bude nejběže-
ně zavládne klid na bojištích, a
pak že nejvíce třeba bude pomá-
hati a jsou jiné náhledy, že po
válce nastanou dobré časy. V A-
merice v jistých kruzích již nyní
jsou plni obav, že země naše za-
plavena bude přistěhovalectvem
a jsou odporovány kroky, aby se
tomu dlelo, i když ne přímým
zakazem přistěhovalectva, tedy
jeho regulováním, posílána na
svých příchodích tam, kde jest jich
třeba, čili kde takový nový pří-
růstek obyvatelstva způsobí by
nejmenší rušení stávajících hu-
dostátních poměrů. A také slyší-
me, že netřeba se obávat žádně-
ho velkého návalu přistěhova-
lectva po válce, neboť pro všechny

ruce bude prý dosti práce doma a
mzdy v Evropě budou lepší nežli
před válkou.

Míněním našim, které ovšem je
pouze míněním, při němž jediným
vodítkem může býti, jak bývalo
po jiných válkách, jest, že perio-
da tísne po válce v Evropě
bude velmi krátká. Vezme to o-
všem čas, nežli obyvatelstvo vpra-
ví se do normálních poměrů, než-
li z vojácké stanou se opět řeme-
slníci, kupci, profesionálisté, se-
dlači, atd., avšak nastane poptáv-
ka po všem druhu zboží a prů-
mysl se rozproudí. Země budou
ovšem ochuzeny, ale zároveň dlu-
žno mít na paměti, že ty hlavní
zdroje bohatství, půda a doly, zů-
stanou netknuty. Ve finančníetví
evropské státy zůstanou asi ho-
dně dlouho na "papírovém zákla-
dě," možná, že padesát roků neb
i déle, což nevyhnutelně povede
ku dvojí hodnotě oběhové měny.

Pro ty lidi, co zůstanou v E-
vropě, bude dosti práce, bude
nutno znova zbudovati co válka
zničila, dokonce lze tam očekáva-
ti velké oživení v obchodě a prů-
myslu, než zároveň očekávati mů-
žeme novou polmtnku vystěhova-
lectví do naší země. Nebývá ra-
dno chváti dne před večerem a
není nijak jisto, že Spojené Stá-
ty nebudou do války strženy, a-
však jest více než pravděpodo-
bno, že zůstanou neutrálními až
do konce tohoto gigantického zá-
pasu. Jest sotva myslitelné, že
Spojené Státy daly by se strhnou-
ti do války. I kdyby na provoka-
cieh neseházelo, "válečná strana"
sotva nabyla by v kongresu vr-
chu a tím méně v národě. Válka
evropská, se všemi svými hrůza-
mi, vražděním žen a dětí, s tím
neomýlným utrpením nevinného
obyvatelstva, sotva nese s sebou
nějakou "slávu," abychom snad
zde ve Spojených Státech museli
ji evropským národům záviděti.

Spojené Státy zůstanou nepo-
chybně neutrálními až do konce,
a jest více než možno, že obyva-
telstvo evropské, zakusivši hrůzy
války, bude v nich hledati novou
zaslibenou zemi, zemi, kde lidé po
statisících a milionech nejsou vo-
dění na jatky pro zjiny, které
nejdou a nemohou býti jejich
vlastními. Z této příčiny mohlo
by nastati velké přistěhovalectví
do Spojených Států po válce.

ČESKÁ AMERIKA PŘED TŘI- CETI LÉTY.

Pokrok Západu přinesl provo-
láni výboru, který si obral za ú-
čel uspořádati tak zvanou diva-
delní výpravu do Čech. Provo-
láni toto začínalo velmi zalovile, a
sice: "Jak Vašnostem zajisté s
dostatek jest známo . . ." a byli
na něm podpísáni — Adolf Krul-
líš, předseda; Václ. Seyk, místo-
předseda; Prok. Hudek, tajem-
ník; Fr. Wondřejka, pokladník;
Fr. Čemus, účetník; Ant. Petr-
tyl. Nemýlíme se, jediným z
těchto na živu dosud jest Fr. Če-
mus, starý novinář, nyní v Mil-
waukee bydlící.

"Pp. Karel Šmrha a J. E. Ma-
reš z Exeter, Neb., zaslali neoe-
kované velký výřezek z plesu od-
bývaného ve prospěch Matiee, to-
tíž \$70," čteme v seznamu matie-
ních sbírek uveřejněném v Po-
kroku Západu ze dne 29. října
1884.

V P. Z. uveřejněno bylo "Pro-
volání do Wilson, Ellsworth, Kan-
sas a okolí," v zájmu založení řá-
du Č. S. I. S., v němž rodá-
telní mezi jiným takto byli "ro-
zebráni" podpísanými výborem:
"Já je na čase, bychom i my v
tomto okolí zakřikli ten živel če-
ský z toho nešťastného spánku, v
kterémž až dosavad v úmru náš
lid zde neprosplával a jen luda,
vým zrakem na sebe sira a druh
druha v zásti zastaralé poškodit
hledí . . ." Či máme vše val úty
zavřít a jiným za teré pomáheku
býti? Či to rozvolíme, v jakém
až dosavadě dluho, o nám lípe k
prospěchu? Či to lhostejně avu-
váme na nás stále v naší státi a
nás v nepřátelském postavení ro-
duviti? Na provolání podpí-
sali: Jan Tobiáš, K. G. An-
tone, Fr. Kubera, Vile. Grega,
Anton Šlecht, prozatím výbor.

— **Nověbývalé pilky** ve světě
i v našem. Postane zápa a
nastane veselost. Vilémůt si je-
ho umělsky na jiném místě v t. l.
uveřejňují.